

Motion till riksdagen

1988/89:Jo60

av Nils-Olof Gustavsson m.fl. (s)

med anledning av prop. 1988/89:140 om reglering av priserna på jordbruksprodukter, m.m.

Jordbruk över hela landet är och har mycket länge varit en politisk målsättning i Sverige. Motiven är många, livsmedel behövs i freds- såväl som i krigstider i alla delar av landet, bärkraftiga jordbruk ger en stabil och varaktig sysselsättning, inte bara i primärledet, utan också i förädlingsledet, landskapet hålls öppet och så vidare.

Det finns en tendens i dagens debatt att undervärdera det norrländska jordbrukets betydelse som produktionsfaktor. Istället talas det mer och mer om jordbruket som sysselsättningsfaktor och då blir innehållet i verksamheten av underordnad betydelse. Det får i förlängningen det resultatet, att stödformer mera inriktas på en alternativ sysselsättning än på det traditionella jordbruket i de norra delarna av landet. Vi menar att detta är en felsyn, det strider dessutom emot 1985 års jordbrukspolitiska beslut, där det slås fast att 1984 års produktionsvolym bör bibehållas. Ordet bör ha i senare beslut ändrats till skall.

Jordbruket i norra Sverige har ett stort egenvärde. Mjolkproduktionen är ryggraden i jordbruket och själva grunden för det levande och öppna landskapet, som även i fortsättningen är angeläget att bibehålla. Livsmedelsproduktionen sker i norra Sverige på det sätt som man numera önskar i hela landet. Den i södra Sverige ensidiga produktionen med dess svåra miljökonsekvenser existerar inte i norra Sverige. Användningen av bekämpningsmedel är minimal. I Jämtlands län är det t.ex. bara ca 10 % av brukarna som använder detta gift.

De ljusa soldygnen under sommarhalvåret ger upphov till energimängder i livsmedlen, som gör dem extra högkvalitativa. Detta är, för övrigt, en omständighet, som alltför lite uppmärksammas och blivit föremål för forskning.

Primärproduktionen skapar i sig sysselsättning!

Den bidrar dessutom till en förädlingsindustri som ger många människors arbete. Denna verksamhet har, enligt vår mening, i den allmänna debatten fått en alltför undanskymd roll.

Vi förutsätter att dessa aspekter kommer att belysas i den arbetsgrupp som har utformat den framtida jordbrukspolitiken i Sverige.

Med anledning av regeringens proposition om regleringen av priserna på jordbruksprodukter m.m. vill vi anföra följande.

Med hänvisning till vad vi ovan sagt, anser vi, att de 45 miljoner kr. som föreslås till "det särskilda åtgärdsprogrammet för jordbruket i norra Sveri-

ge" bör ges en mera flexibel och vidgad användning än enbart "åtgärder som utgör ett led i en sådan bredare landsbygdsutveckling som kan bidra till en långsiktig förstärkt sysselsättning i glesbygd".

Det finns små möjligheter för det traditionella jordbruket att bredda sin verksamhet. Det kräver redan i dag sin heltidsbonde och behöver ordentlig uppbackning för att överleva. Den decentraliserade beslutsgången beträffande dessa medel har möjliggjort satsningar som varit mycket bra. Det är viktigt att dessa möjligheter finns kvar.

Beträffande uppräknigen av norrlandsstödet bygger jordbruksnämndens analys för fastställelse av summan 55 miljoner kr bl.a. på att egenproduktionen av fodersäd uppgår till 1/3 av behovet. Detta är ett avsteg från fjolåret då andelen fastslogs till 2/3. Det finns starka skäl att upprätthålla en hög andel fodersäd, med tanke på de miljöbeslut som fattats. Där har man uttalat kravet på en arealbaserad djurbesättning, för att få en balans mellan animalie- och vegetabilieproduktion. Jordbruksnämndens analys står i direkt konflikt med detta.

Vi anser att den föreslagna uppräknigen av norrlandsstödet behöver förstärkas. Det är viktigt att riksdagens jordbrukspolitiska beslut från 1985 fullföljs och att jordbrukspolitiken blir långsiktig.

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om användningen av pengarna för det särskilda åtgärdsprogrammet för jordbruket i norra Sverige,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av ytterligare medel för den generella uppräknigen av norrlandsstödet.

Stockholm den 9 maj 1989

Nils-Olof Gustavsson (s)

Bo Holmberg (s)

Mats Lindberg (s)

Leif Marklund (s)

Sigrid Bolkéus (s)

Inger Hestvik (s)

Bo Finnkvist (s)